

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. проректора з наукової роботи

Микола ДИВАК

2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

**з дисципліни «ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ:
КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ТА МОДЕРНІЗАЦІЯ»**

рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування»

спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»

освітньо-наукова програма «Публічне управління та адміністрування»

Кафедра менеджменту, публічного управління та персоналу

Форма навчання	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (семін.) (год.)	Самост. робота здобув. (год.)	Разом (год.)	Форма контролю
Денна	II	20	20	80	120	екзамен

Тернопіль – 2023

Робоча програма складена на основі освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування», затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 10 від 23.06.2023 р.).

Робочу програму склала:
д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Алла ВАСІНА.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, протокол №1 від 29.08.2023 р.

Завідувач кафедри,
д-р. екон. наук, професор

Михайло ШКІЛЬНЯК

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності «Публічне управління та адміністрування», протокол №1 від 31.08.2023 р.

Голова групи забезпечення спеціальності,
д-р. екон. наук, професор

Алла МЕЛЬНИК

Гарант ОНП, д-р. екон. наук, професор

Алла МЕЛЬНИК

**Структура робочої програми навчальної дисципліни
«ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ:
КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ТА МОДЕРНІЗАЦІЯ»**

1. Опис дисципліни «Публічне управління та адміністрування: концептуальні засади та модернізація»

Дисципліна - «Управління знаннями»	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS - 4 (ДФН)	Галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування»	Статус дисципліни нормативна Мова навчання українська
Кількість залікових модулів - 4	Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»	Рік підготовки: Денна -1 Семестр: Денна -2.
Кількість змістових модулів - 3		Лекції: Денна - 20 год. Практичні заняття: Денна -20 год.
Загальна кількість годин - 120	Ступінь вищої освіти - доктор філософії	Самостійна робота: Денна - 80 год.
Тижневе навантаження		Вид підсумкового контролю - екзамен

2. Мета і завдання вивчення дисципліни «Публічне управління та адміністрування: концептуальні засади та модернізація»

2.1. Метою вивчення дисципліни є: сформувати у здобувачів фундаментальні знання про теоретико-методологічні основи побудови й функціонування системи публічного управління та адміністрування; набуття вмінь та навиків обґрунтування підходів до модернізації публічного управління та адміністрування в контексті сучасних викликів та трендів суспільного розвитку.

2.2. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

- здатність до формування та розвитку нових ідей або процесів у передових контекстах у сфері публічного управління та адміністрування;
- здатність розробляти нові підходи та адаптувати кращі практики, застосовувати й удосконалювати управлінські технології в сфері публічного управління та адміністрування в умовах нових викликів та ризиків;
- здатність до розробки науково обґрунтованих рекомендацій щодо вдосконалення публічного управління та адміністрування.

2.3. Результати навчання.

Випускник може демонструвати здатність:

- формулювати нові ідеї, використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень, моделювання, прогнозування, програмування та проектування;
- глибоко розуміти загальні принципи й методологію публічного управління та адміністрування, застосувати їх у власних дослідженнях у публічній сфері та у викладацькій практиці;
- уміти визначати, оцінювати й обґрунтовувати стратегічні напрями розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому рівнях та на рівні публічної організації.

2.4. Завдання вивчення дисципліни:

У результаті вивчення дисципліни «Публічне управління та адміністрування: концептуальні засади та модернізація» здобувачі повинні *знати*:

- сутність та концептуальні засади публічного управління;
- концептуальні основи реалізації його механізмів публічного адміністрування;
- базові закономірності та методологічні основи публічного управління та адміністрування;
- наукові теорії побудови вихідних моделей публічного управління та адміністрування;
- системні аспекти державного управління;
- сутність та риси місцевого самоврядування;
- типи інституцій громадянського суспільства та їх місце і роль у реалізації механізмів демократичного публічного управління та адміністрування;
- критерії ефективності публічного управління;
- напрями реформування державного управління в Україні;
- сучасний контекст розвитку концепції «належного врядування» в Україні та інших країнах;
- основні концепції та типи децентралізації.

У результаті вивчення дисципліни «Публічне управління та адміністрування: концептуальні засади та модернізація» здобувачі повинні *вміти*:

- відтворити на професійному рівні системні знання з публічного управління та адміністрування;
- обґрунтовувати використання інструментів та технологій публічного адміністрування;
- застосовувати знання про організаційно-функціональну структуру державного управління та місцевого самоврядування України при реалізації публічно-владних відносин у системі вертикальних та горизонтальних зв'язків;
- оволодіти методами публічного управління;
- давати оцінку комплексу проблем публічного управління та адміністрування;

- відслідковувати і оцінювати тенденції в публічному управлінні та адмініструванні;
- аналізувати і впорядковувати взаємозв'язки між органами державної влади, органами державної влади та органами місцевого самоврядування, органами державної влади, місцевого самоврядування і громадськими організаціями;
- оцінювати результативність та ефективність функціонування системи публічного управління;
- аналізувати реалізацію повноважень органами місцевого самоврядування;
- оцінювати механізми участі громадськості в процесі модернізації публічного управління;
- обґрунтовувати підходи до удосконалення публічного управління та адміністрування;
- аналізувати використання інструментів забезпечення належного врядування;
- обґрунтовувати сучасні виклики публічному управлінню в умовах децентралізації.

3. Програма навчальної дисципліни «Публічне управління та адміністрування: концептуальні засади та модернізація»

Змістовий модуль 1. Основи теорії публічного управління та адміністрування

Тема 1. Сутність та концептуальні засади публічного управління.

Управління як суспільне явище. Системи, в яких здійснюється управління. Суть управлінського впливу. Багатогранність управління. Сутність публічного управління. Специфіка і особливості публічного управління. Складові системи публічного управління. Предметна область теорії публічного управління: управління суспільством – головне призначення публічного управління. Рівні публічного управління. Об'єкт і предмет публічного управління. Функції публічного управління.

Література: [2; 9; 16; 19; 22; 27; 29; 39; 43].

Тема 2. Сутність публічного адміністрування та концептуальні основи реалізації його механізмів

Взаємозв'язок публічного управління та адміністрування. Основні підходи до розуміння публічного адміністрування. Публічне адміністрування як операційно-адміністративна та організаційно-розпорядча складова публічного управління. Інструменти та технології публічного адміністрування. Сутність механізму публічного адміністрування. Адміністрування вироблення і реалізації публічно-управлінських рішень. Адміністративні процедури в системі публічного адміністрування. Поняття, види та ознаки адміністративних процедур. Адміністрування публічних послуг.

Література: [2; 7; 14; 23; 28; 29; 37].

Тема 3. Базові закономірності та методологічні основи публічного управління та адміністрування.

Управління суспільним розвитком як головна мета публічного управління. Загальний закон управління суспільним розвитком – залежність управлінського впливу від стану системи та зовнішнього середовища її функціонування і розвитку. Закон необхідності посилення управління суспільним розвитком і суспільними процесами. Закон оптимального поєднання централізації та децентралізації влади. Закон системної організації та саморозвитку системи публічного управління. Загальносистемні методологічні принципи публічного управління та адміністрування.

Література: [7; 9; 16; 19; 27; 29; 41].

Тема 4. Наукові теорії побудови вихідних моделей публічного управління та адміністрування.

Школа наукового управління і її сучасні представники (Ф. Тейлор, Ф. і Л. Гілберт, Г. Емерсон, Г. Форд, Г. Гант). Класична школа управління (А. Файоль, Л. Урвік, Д. Муні). Школа людських відносин та її розвиток (Е. Мейо, М. Фолетт, Р. Лайкерт, А. Маслоу). Школа поведінкових наук (Д. Макгрегор, Ф. Герцберг). Школа соціальних систем (Ч. Барнард, Ф. Селзнік, Г. Саймон). Традиційна (веберівська) модель і модель "good governance". Концепт моделі "New Public Management" (NPM). Теорія суспільного вибору. NPM: сутність і ефективність застосування в країнах ЄС. Концепція "Good governance". Концепція суспільно-політичних мереж. Нова інституційна теорія в дослідженні публічного управління. Концепція "активізуючої держави".

Література: [5; 7; 16; 22; 25; 29; 38; 41].

Змістовий модуль 2. Інституційне закріплення публічного управління та адміністрування

Тема 5. Державне управління як складова системи публічного управління.

Держава як суб'єкт публічного управління. Категорія "держава". Трансформація ролі держави в сучасному суспільстві (сервісний характер держави, держава-партнер, держава ініціатор формування мережових структур). Вплив видів і форм держави на державне управління. Сфери суспільної життєдіяльності як об'єкти державного управління. Суспільні функції держави. Сутність, зміст та специфіка державного управління. Державне управління в системі публічного управління. Специфічні риси державного управління. Системні аспекти державного управління. Система принципів державного управління. Цілепокладання та цілереалізація в державному управлінні. Поняття і види функцій державного управління. Функціональна структура державного управління: сутність та умови побудови. Сутнісні характеристики та елементи організаційної структури державного управління. Основи побудови організаційної структури державного управління. Вимоги до формування функціонально-організаційної структури державного управління. Методи забезпечення реалізації цілей і функцій державного управління.

Література: [3; 4; 5; 7; 10; 15; 22; 32; 34]

Тема 6. Публічне управління та система місцевого самоврядування.

Публічне управління як сфера діяльності місцевого самоврядування. Роль і завдання місцевого самоврядування у формуванні демократичної моделі публічного управління та адміністрування. Конституційно-правові засади і правовий статус місцевого самоврядування в Україні. Сутність та риси місцевого самоврядування. Система місцевого самоврядування: основні складові та засади функціонування. Розвиток місцевого самоврядування у контексті децентралізації та удосконалення публічного управління. Сфери управління та повноваження місцевого самоврядування. Представницькі та виконавчі органи місцевого самоврядування. Відносини місцевого самоврядування з органами публічного управління всіх рівнів та громадськими інституціями. Інститути безпосередньої демократії у місцевому самоврядуванні. Європейські правові стандарти місцевого самоврядування та їх імплементація в Україні.

Література: [5; 6; 8; 11; 12; 17; 20; 22; 26; 33].

Тема 7. Інститути громадянського суспільства як суб'єкти публічного управління.

Сутнісні характеристики громадянського суспільства та його вплив на формування ефективної системи публічного управління. Громадянське суспільство як сфера формування єдиного комплексу цінностей і відносин. Основні етапи формування та еволюції громадянського суспільства. Типи інституцій громадянського суспільства та їх місце і роль у реалізації механізмів демократичного публічного управління та адміністрування. Автономність і органічна єдність громадянського суспільства і держави. Механізми участі громадськості в процесі модернізації публічного управління та адміністрування. Взаємодія громадських інституцій з владними і ринковими у процесі вироблення і реалізації механізмів публічного управління. Політичні партії і неурядові організації як суб'єкти публічного управління. Форми участі політичних партій і неурядових організацій у публічному управлінні.

Література: [7; 13; 18; 24; 35; 44].

Змістовий модуль 3. Модернізація публічного управління та адміністрування в контексті сучасних викликів і трендів

Тема 8. Ефективність публічного управління та адміністрування.

Загальна соціальна ефективність публічного управління. Поняття та критерії загальної соціальної ефективності публічного управління. Диференціація критеріїв ефективності за сферами суспільного життя. Ефективність організації і функціонування суб'єктів публічного управління та адміністрування. Спеціальні критерії ефективності організації і функціонування суб'єкта публічного управління та адміністрування. Ефективність діяльності управлінських органів і посадових осіб. Якість адміністративних послуг як один з основних критеріїв ефективності публічного адміністрування. Україна в міжнародних рейтингах ефективності публічного управління. Детермінанти підвищення ефективності публічного управління та адміністрування.

Література: [4; 5; 7; 26; 29; 41; 46].

Тема 9. Реформування публічного управління та адміністрування: зарубіжний досвід й орієнтири України.

Глобальні виклики публічному управлінню. Виклики системі публічного управління в Україні. Базові властивості публічно-управлінської системи, які забезпечують її спроможність ефективно вирішувати назрілі суспільні проблеми. Досвід зарубіжних країн щодо управління процесами післявоєнної відбудови. Принципи Європейського адміністративного простору як орієнтири розвитку публічного управління в Україні в контексті реалізації євроінтеграційного курсу. Зарубіжний досвід здійснення адміністративних реформ. Досвід реформування публічного управління в Україні. Стратегія реформування державного управління України на 2022-2025 роки. Паспорт реформи державного управління (логічна модель) на 2022-2025 роки. Напрями розвитку публічного управління через удосконалення механізмів реалізації сервісної держави. Модернізація публічного управління та адміністрування в умовах розвитку цифрового суспільства.

Література: [1; 5; 7; 14; 30; 31; 33; 36; 40; 42; 45].

Тема 10. Модернізація публічного управління та адміністрування в контексті реалізації концепції належного врядування.

Належне врядування як загальносвітова цінність. Сутність та визначення поняття «належне врядування». Сучасний контекст розвитку концепції «належного врядування» в Україні та інших країнах. Інструменти забезпечення належного врядування. Роль міжнародних організацій у впровадженні стандартів належного врядування. Діяльність ПРООН у розробці та впровадженні стандартів належного врядування. Підходи ЄС у забезпеченні стандартів належного врядування. Діяльність Ради Європи у впровадженні принципів належного врядування. Забезпечення належного врядування в системі публічного управління. Забезпечення належного врядування на регіональному та місцевому рівнях. Концепція «належного врядування» як необхідна складова реформи публічного управління на національному рівні. Оцінка впровадження принципів належного врядування. Аналіз політики. Моніторинг та оцінка впливу результатів політики належного врядування.

Література: [1; 7; 9; 13; 16; 18; 21; 24; 35; 38].

Тема 11. Децентралізація в модернізаційній парадигмі публічного управління та адміністрування.

Централізація і децентралізація в публічному управлінні. Поняття і сутність категорії "децентралізація". Основні концепції децентралізації: деволюція, деконцентрація та делегування. Типи децентралізації. Секторальна децентралізація в Україні. Децентралізація як інструмент реформування публічного управління. Сучасні виклики публічному управлінню та адмініструванню в умовах децентралізації. Зарубіжний досвід децентралізації і розвитку місцевого самоврядування. Перспективні напрями формування сучасних територіальних громад. Розумне зростання в територіальних громадах. Співробітництво територіальних громад: його сутність, завдання, доцільність та переваги. Формування дієвих механізмів публічного управління та адміністрування на регіональному, субрегіональному та місцевому рівнях.

Література: [6; 11; 17; 26; 39; 40; 43; 53].

4. Структура залікового кредиту з дисципліни «Публічне управління та адміністрування: концептуальні засади та модернізація»

	<i>Кількість годин</i>		
	Денна форма		
	Лекції	Практичні	Самос. робота
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Основи теорії публічного управління та адміністрування			
Тема 1. Сутність та концептуальні засади публічного управління.	2	2	7
Тема 2. Сутність публічного адміністрування та концептуальні основи реалізації його механізмів.	2	2	7
Тема 3. Базові закономірності та методологічні основи публічного управління та адміністрування.	1	1	7
Тема 4. Наукові теорії побудови вихідних моделей публічного управління та адміністрування.	1	1	7
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Інституційне закріплення публічного управління та адміністрування			
Тема 5. Державне управління як складова системи публічного управління.	2	2	7
Тема 6. Публічне управління та система місцевого самоврядування.	2	2	7
Тема 7. Інститути громадянського суспільства як суб'єкти публічного управління.	2	2	7
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Модернізація публічного управління та адміністрування в контексті сучасних викликів і трендів			
Тема 8. Ефективність публічного управління та адміністрування.	2	2	7
Тема 9. Реформування публічного управління та адміністрування: зарубіжний досвід й орієнтири України.	2	2	8
Тема 10. Модернізація публічного управління та адміністрування в контексті реалізації концепції належного врядування.	2	2	8
Тема 11. Децентралізація в модернізаційній парадигмі публічного управління.	2	2	8
Всього	20	20	80

5. Тематика практичних занять з дисципліни «Публічне управління та адміністрування: концептуальні засади та модернізація»

Практичне заняття №1.

Тема: Сутність та концептуальні засади публічного управління

Мета: Набуття навиків системного представлення публічного управління та обґрунтування ролі його складових.

Питання для обговорення:

1. Сутність і багатогранність управління.
2. Сутність і специфіка публічного управління.
3. Складові системи публічного управління.
4. Рівні публічного управління
5. Об'єкт та предмет публічного управління.
6. Функції публічного управління.

Література: [2; 9; 16; 19; 22; 27; 29; 39; 43].

Практичне заняття №2.

Тема: Сутність публічного адміністрування та концептуальні основи реалізації його механізмів

Мета: Набуття навиків і вмінь обґрунтування підходів до вироблення механізмів публічного адміністрування.

Питання для обговорення:

1. Сутність публічного адміністрування та його зв'язок з публічним управлінням.
2. Інструменти та технології публічного адміністрування.
3. Адміністративні процедури в системі публічного адміністрування.
4. Адміністрування вироблення і реалізації публічно-управлінських рішень.
5. Адміністрування публічних послуг.

Література: [2; 7; 14; 23; 28; 29; 37].

Практичне заняття №3.

Тема: Базові закономірності та методологічні основи публічного управління та адміністрування. Наукові теорії побудови вихідних моделей публічного управління та адміністрування.

Мета: Набуття навиків і вмінь обґрунтування базових закономірностей та методологічних основ публічного управління та адміністрування, використання теоретичних положень при обґрунтуванні способів активізації учасників публічно-управлінської діяльності.

Питання для обговорення:

1. Управління суспільним розвитком як головна мета публічного управління.
2. Загальний закон управління суспільним розвитком – залежність управлінського впливу від стану системи та зовнішнього середовища її функціонування і розвитку.

3. Закон необхідності посилення управління суспільним розвитком і суспільними процесами.
 4. Закон оптимального поєднання централізації та децентралізації влади.
 5. Закон системної організації та саморозвитку системи публічного управління.
 6. Загальносистемні методологічні принципи публічного управління.
 7. Школа наукового управління та класична школа управління.
 8. Школа людських відносин та її розвиток.
 9. Традиційна (веберівська) модель.
 10. Концепт моделі "New Public Management" (NPM).
 11. Концепція "Good governance".
 12. Концепція суспільно-політичних мереж.
 13. Нова інституційна теорія в дослідженні публічного управління. Концепція "активізуючої держави".
- Література: [5; 7; 9; 16; 19; 22; 25; 27; 29; 38; 41].

Практичне заняття № 4.

Тема: Державне управління як складова системи публічного управління.

Мета: Набуття навиків теоретичного обґрунтування підходів до вирішення завдань державного управління, формування цілей, аналізу організаційної та функціональної структур державного управління.

Питання для обговорення:

1. Держава як суб'єкт публічного управління. Трансформація ролі держави в сучасному суспільстві.
 2. Суспільні функції держави, що реалізуються в державному управлінні.
 3. Сутність, зміст та специфіка державного управління. Державне управління в системі публічного управління.
 4. Системні аспекти державного управління.
 5. Система принципів державного управління.
 6. Цілепокладання та цілереалізація в державному управлінні. Ієрархія цілей державного управління.
 7. Поняття і види функцій державного управління. Функціональна структура державного управління: сутність та умови побудови.
 8. Сутнісні характеристики та елементи організаційної структури державного управління. Основи побудови організаційної структури державного управління.
 9. Методи забезпечення реалізації цілей і функцій державного управління.
- Література: [3; 4; 5; 7; 10; 15; 22; 32; 34]

Практичне заняття № 5.

Тема: Публічне управління та система місцевого самоврядування.

Мета: Закріплення знань про специфіку ролі, сфер управління та повноважень місцевого самоврядування у системі публічного управління.

Питання для обговорення:

1. Роль і завдання місцевого самоврядування у формуванні демократичної

моделі публічного управління.

2. Конституційно-правові засади і правовий статус місцевого самоврядування в Україні.

3. Система місцевого самоврядування: основні складові та засади функціонування.

4. Сфери управління та повноваження місцевого самоврядування.

5. Відносини місцевого самоврядування з органами публічного управління всіх рівнів та громадськими інституціями.

6. Інститути безпосередньої демократії у місцевому самоврядуванні.

7. Європейські правові стандарти місцевого самоврядування та їх імплементація в Україні.

Література: [5; 6; 8; 11; 12; 17; 20; 22; 26; 33].

Практичне заняття № 6.

Тема: Інститути громадянського суспільства як суб'єкти публічного управління.

Мета: Вивчити теоретичні засади формування й функціонування інститутів громадянського суспільства як суб'єктів публічного управління.

Питання для обговорення:

1. Сутнісні характеристики громадянського суспільства та його вплив на формування ефективної системи публічного управління

2. Громадянське суспільство як сфера формування єдиного комплексу цінностей та відносин.

3. Типи інституцій громадянського суспільства та їх місце і роль у здійсненні механізмів демократичного публічного управління.

4. Механізми участі громадськості в процесі модернізації публічного управління.

5. Взаємодія громадських інституцій з владними і ринковими у процесі вироблення і реалізації механізмів публічного управління.

6. Політичні партії і неурядові організації як суб'єкти публічного управління.

7. Форми участі політичних партій і неурядових організацій у публічному управлінні.

Література: [7; 13; 18; 24; 35; 44].

Практичне заняття №7

Тема: Ефективність публічного управління та адміністрування.

Мета: Набуття навиків і вмінь оцінки ефективності публічного управління та адміністрування.

Питання для обговорення:

1. Загальна соціальна ефективність публічного управління. Поняття та критерії загальної соціальної ефективності публічного управління.

2. Ефективність організації і функціонування суб'єктів публічного управління та адміністрування.

3. Ефективність діяльності управлінських органів і посадових осіб.
 4. Якість адміністративних послуг як один з основних критеріїв ефективності публічного адміністрування.
 5. Україна в міжнародних рейтингах ефективності публічного управління.
 6. Детермінанти підвищення ефективності публічного управління та адміністрування.
- Література: [4; 5; 7; 26; 29; 41; 46].

Практичне заняття №8

Тема: Реформування публічного управління та адміністрування: зарубіжний досвід й орієнтири України.

Мета: Набуття навиків обґрунтування підходів до удосконалення публічного управління та адміністрування з врахуванням сучасних викликів, вітчизняного та зарубіжного досвіду.

Питання для обговорення

1. Глобальні виклики публічному управлінню. Виклики системі публічного управління в Україні.
 2. Базові властивості публічно-управлінської системи, які забезпечують її спроможність ефективно вирішувати назрілі суспільні проблеми.
 3. Принципи Європейського адміністративного простору як орієнтири розвитку публічного управління в Україні в контексті реалізації євроінтеграційного курсу.
 4. Зарубіжний досвід здійснення адміністративних реформ.
 5. Досвід реформування публічного управління в Україні.
 6. Стратегія реформування державного управління України на 2022-2025 роки. Паспорт реформи державного управління (логічна модель) на 2022-2025 роки.
 7. Напрями розвитку публічного управління через удосконалення реалізації механізмів сервісної держави.
 8. Модернізація публічного управління та адміністрування в умовах розвитку цифрового суспільства.
- Література: [1; 5; 7; 14; 30; 31; 33; 36; 40; 42; 45].

Практичне заняття №9

Тема: Модернізація публічного управління та адміністрування в контексті реалізації концепції належного врядування.

Мета: Набуття навиків та вмінь вироблення механізмів модернізації публічного управління та адміністрування в контексті реалізації концепції належного врядування.

Питання для обговорення

1. Належне врядування як загальносвітова цінність. Сутність та визначення поняття «належне врядування».
2. Сучасний контекст розвитку концепції «належного врядування» в Україні та інших країнах.
3. Інструменти забезпечення належного врядування.
4. Роль міжнародних організацій у впровадженні стандартів належного

врядування.

5. Забезпечення належного врядування в системі публічного управління.

6. Концепція «належного врядування» як необхідна складова реформи публічного управління на національному рівні

7. Забезпечення належного врядування на регіональному та місцевому рівнях.

8. Оцінка впровадження принципів належного врядування.

Література: [1; 7; 9; 13; 16; 18; 21; 24; 35; 38].

Практичне заняття №10

Тема: Децентралізація в модернізаційній парадигмі публічного управління та адміністрування.

Мета: Набуття навиків та вмінь визначення підходів до залучення потенціалу децентралізації в процесі модернізації публічного управління та адміністрування.

Питання для обговорення

1. Централізація і децентралізація в публічному управлінні. Поняття і сутність категорії "децентралізація".

2. Основні концепції децентралізації: деволюція, деконцентрація та делегування. Типи децентралізації.

3. Секторальна децентралізація в Україні.

4. Децентралізація як інструмент реформування публічного управління. Сучасні виклики публічному управлінню в умовах децентралізації.

5. Зарубіжний досвід децентралізації і розвитку місцевого самоврядування.

6. Перспективні напрями формування сучасних територіальних громад.

7. Розумне зростання в територіальних громадах.

8. Співробітництво територіальних громад: його сутність, завдання, доцільність та переваги.

9. Формування дієвих механізмів публічного управління та адміністрування на регіональному, субрегіональному та місцевому рівнях.

Література: [6; 11; 17; 26; 39; 40; 43; 53].

6. Самостійна робота з дисципліни «Публічне управління та адміністрування: концептуальні засади та модернізація»

п/п	Тематика	К-ть годин
		Денна
1.	Опрацювання лекційного матеріалу, навчальної літератури, спеціальних джерел інформації, незалежних джерел та рекомендацій неурядових аналітичних центрів.	20
2.	Оволодіння інструментарієм аналізу і оцінки функціонування органів публічного управління, формування організаційної структури органів публічного управління, формування цілей функціонування системи публічного управління розвитком окремих сфер і секторів, розробки проектів управлінських рішень органів публічного управління, організації розробки локальних нормативних актів. Підготовка спеціальних процедур використання інструментів управлінської діяльності органами публічного управління	30
3.	Виконання індивідуального завдання. Підготовка аналітичної записки щодо управлінського впливу на досліджуваний об'єкт. Підготовка проекту управлінського рішення. Підготовка презентації.	30
	Всього	80

7. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Шкала оцінювання:

За шкалою ТНЕУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

8. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Електронний варіант лекцій	1-11
2.	Індивідуальні завдання для самостійного виконання (електронний варіант)	1-11
3.	Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Публічне управління та адміністрування: концептуальні засади та модернізація»	1-11
4.	Пакет презентаційних матеріалів (електронний варіант)	1-11

9. Рекомендовані джерела інформації.

1. Васильєва Н.В. Сервісна держава: різноманітність розуміння та проблемність побудови. Університетські наукові записки. 2017. № 61. С. 279–288.
2. Відбудова для розвитку: зарубіжний досвід та українські перспективи : міжнародна колективна монографія / [редколегія, голова – д.е.н. В.В.Небрат] ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». – Електрон. дані. К., 2023. 571 с. URL: <http://ief.org.ua/wp-content/uploads/2023/08/Reconstruction-for-development.pdf>
3. Вороніна Ю. Є. Теорія та практика публічного управління та адміністрування [Текст] : навчальний посібник. Мелітополь : ТОВ «Колор Принт», 2020. 204 с
4. Державне та регіональне управління : навч.посібник/ А.Ф. Мельник, А.Ю. Васіна, О.П. Дудкіна; за заг. ред. А.Ф. Мельник . Тернопіль. 2014. 452 с.
5. Державне управління: курс лекцій/ за заг. ред. Д.І. Дзвінчука : Місто Нв, 2012.616 с.
6. Державне управління: підручник /А.Ф. Мельник, О.Ю. Оболенський, А.Ю. Васіна; за ред. д.е.н., проф. А.Ф.Мельник. К.: Знання, 2009. 582с.
7. Децентралізація влади: порядок денний на середньострокову перспективу : аналіт. доп. / [Жаліло Я. А., Шевченко О. В., Романова В. В. та ін.] ; за наук. ред. Я. А. Жаліла. Київ : НІСД, 2019. 192 с.
8. Енциклопедія державного управління : довідк. вид. У 8 т. Т. 8. Публічне врядування / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Львів. регіон. ін-т держ. упр. ; наук.-редкол.: Ю. В. Ковбасюк (голова), В. П. Трощинський (заст. голови), Ю. П. Сурмін [та ін.] ; наук.-редкол. тому: В. С. Загорський (голова), С. О. Телешун (співголова), А. В. Ліпенцев [та ін.]. К. : НАДУ ; Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2011. 710 с.
9. Європейська Хартія місцевого самоврядування (Рада Європи, 15 жовтня 1985 р.).
10. Європейські принципи публічного управління/ Пер. з англ. О.Ю. Куленкової. К.: Вид-во УАДУ, 2000. 52с.
11. Закон України "Про місцеві державні адміністрації. URL // www.rada.kiev.ua
12. Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні». 21 травня 1997 року, №280/97 URL // www.rada.kiev.ua Закон України «Про адміністративні послуги», ст.1. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17>
13. Закон України «Про співробітництво територіальних громад». URL / <http://zakon3.rada.gov.ua>
14. Існуючі механізми співпраці органів державної влади з організаціями громадянського суспільства в контексті реалізації Національної стратегії сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні 2016-2020. К.: Ваіте, 2016. 280 с

15. Коломоєць Т.О. Публічне адміністрування в Україні в умовах реформування (адміністративно-правовий аспект) : навч. посіб. Держ. ВНЗ “Запорізь. нац. ун-т” М-ва освіти і науки України. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2013. 215 с.
16. Конституція України. URL // www.rada.kiev.ua
17. Куйбіда В.С., Білинська М.М., Петроє О.М. Публічне управління: термінологічний словник. Навчальний посібник. Київ: НАДУ, 2018. 224 с.
18. Лелеченко А. П., Васильєва О. І., Куйбіда В. С., Ткачук А. Ф. Місцеве самоврядування в умовах децентралізації повноважень: навч. посіб. / [А. П. Лелеченко, О. І. Васильєва, В. С. Куйбіда, А. Ф. Ткачук]. К. : 2017.110 с.
19. Механізми взаємодії суспільства та влади: підручник / А. М. Михненко (кер. авт. кол.), С. О. Кравченко, В. Ф. Мартиненко [та ін.] ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. К. : НАДУ, 2013. 210 с.
20. Міненко М.А. Публічне управління: теорія та методологія. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. 404 с.
21. Місцеве самоврядування та децентралізація. Законодавство (навчальний модуль) / Анатолій Ткачук. К.: ІКЦ «Легальний статус». 2016. 80 с.
22. Навчальний дистанційний курс «Належне врядування». URL: <https://eduhub.in.ua/files/161287839114340.pdf>
23. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Публічне управління». Мельник А.Ф., Васіна А.Ю., Дудкіна О.П., Русенко Я.Г. Тернопіль. 2018. 196 с.
24. Нагаєв В.М. Публічне адміністрування: електронний навчальний посібник. Х.: ХНАУ, 2018. 278 с.
25. Налагодження механізмів взаємодії уряду з неурядовими громадськими організаціями : наук.-метод. розробка / С. А. Чукут (наук. кер.), Н. М. Драгомирецька, О. В. Загвойська [та ін.] ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Упр. орг. фундам. та приклад. дослідж., Каф. інформ. політики. К. : НАДУ, 2011. 80 с.
26. Науково-методичне забезпечення реалізації концепції New Public Management : наук.розроб. / Ю. П. Шаров, І. А. Чикаренко, Т. В. Маматова, Е. О. Сергієнко ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, Упр. орг. фундам. та приклад. дослідж., Дніпропетр. регіон. ін-т держ. упр. К. : НАДУ, 2013. 92 с.
27. Науково-практичне забезпечення децентралізації надання послуг в об'єднаних територіальних громадах : матеріали наук.-практ. конф., Київ, 18 квіт. 2018 р. / за заг. ред. Р.В. Войтович, П.В. Ворони. К: ІПК ДСЗУ, 2018. 360 с.
28. Оболенський О.Ю. Борисевич С.О., Коник С.М. Опорний конспект лекцій з навчальної дисципліни Публічне управління: наукова розробка. К.: НАДУ, 2011. 56 с.
29. Основи публічного адміністрування : навч. посіб. / Ю. П. Битяк, Н. П. Матюхіна, М. С. Ковтун та ін. ; за заг. ред. Н. П. Матюхіної. Харків : Право, 2018. 172 с

30. Особливості публічного управління та адміністрування : Навчальний посібник / Бакуменко В. Д., Бондар І.С., Горник В. Г., Шпачук В. В. К. : КНУКіМ, 2016. 167 с.
31. Паспорт реформи державного управління (логічна модель) на 2022-2025 роки. URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/reformi/efektivne-vryaduvannya/reforma-derzhavnogo-upravlinnya>
32. Принципи трансформації адміністративно-територіального устрою України [Електронний ресурс]. URL: <http://pravo.studio/derjaviprava-istoriya/printsipi-transformatsiji-administrativno-72122.html>.
33. Про Кабінет Міністрів України: Закон України. URL // <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin>
34. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 1.04. 2014 р. URL / <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80>
35. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України. URL // <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
36. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 р. № 2939-VI (зі змінами). URL : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>.
37. Проблеми та перспективи розвитку державного управління в умовах реформування: [колективна монографія] / Заг. ред. Чечель А.О., Хлобистов Є.В. Бельско-Бяла (Польща): Вища школа економіки та гуманітаристики, 2017. 493 с.
38. Публічне адміністрування : навчальний посібник / О. М. Ястремська, Л. О. Мажник. Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 132 с.
39. Публічне управління : термінол. слов. / уклад. : В. С. Куйбіда, М. М. Білинська, О. М. Петроє та ін. ; за заг. ред. В. С. Куйбіди, М. М. Білинської, О. М. Петроє. Київ : НАДУ, 2018. 224 с.
40. Публічне управління в умовах інституційних змін : колективна монографія / За наук. редакції д. держ. упр. Р. В. Войтович та П.В. Ворони. Київ, 2018. 475 с.
41. Реформа системи державного управління та місцевого самоврядування в Україні: стан, виклики, перспективи здійснення [Електронний ресурс] : наук. доп. / авт. кол. ; за заг. ред. В. С. Куйбіди. Київ : НАДУ, 2018. 180 с. URL: <http://academy.gov.ua/pages/dop/150/files/4305a55a-a18d-4822-be75-fa91d80216fa.pdf>
42. Світові моделі державного управління: досвід для України [Текст] : [наук. вид.] / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, С. В. Загороднюка, П. І. Крайніка [та ін.]. 2-ге вид. Київ : НАДУ, 2015. 612 с.
43. Секторальна інтеграція України до ЄС: передумови, перспективи, виклики. Проект “Секторальна інтеграція України до ЄС: передумови, перспективи, виклики” здійснено за сприяння Представництва Фонду Конрада Аденауера в Україні КИЇВ-2020. 99 с.
44. Система публічного управління в умовах децентралізації влади:

механізми горизонтальної взаємодії : монографія / Л. Л. Приходченко, С. Є. Саханенко, П. І. Надолішній та ін. ; за заг. ред. Л. Л. Приходченко. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2017. 332 с.

45. Скорик О.О., Рябокони Н.П. Цифрова трансформація моделі публічного управління: зарубіжний досвід та вітчизняні. URL: http://www.du.pauka.com.ua/pdf/7_2020/52.pdf

46. Стратегія реформування державного управління України на 2022-2025 роки. Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21 липня 2021 р. № 831-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/reforms/pars-2022-2025-ukr.pdf>

47. Таньчук О.А. Основні підходи до оцінювання ефективності публічного управління. *Вісник НАРА*. 2015. № 3. С.63-70.

48. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони : від 27.06.2014 р. Офіційний вісник України. 2014. № 75. Т. 1. Ст. 2125. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011/stru

48. Charter for Multilevel Governance (MLG) in Europe: веб-сторінка. URL : <https://portal.cor.europa.eu/>

49. Doz Y., Kosonen M. Governments and Strategic Agility: Conundrum or Way Forward, 2014. P. 42.

50. International Institute of Administrative Sciences: веб-сайт. URL: <https://www.iiasiisa.org/>

51. Font M., Benitez M.A Digital transformation in public administration: axes and essential factors. *AVANCES*.2020.Vol.22,Iss.4.

52. Savy R. The Process of Decentralisation in Europe / R. Savy, H. Pauliat, M. Senimon. [S.e. : s.n.], 2017. E-Book

53. Tham J. Critical Factorsfor Creatinga Successful Digital Public-Administration. *SSRNE lectronicJournal*. 2018. URL: <https://ssrn.com/abstract=3296207>.doi:10.2139/ssrn.3296207.